

РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Туристський потенціал і туристські ресурси визначають основні умови туристської пропозиції території країни. При створенні різних видів туристичних продуктів у вигляді різноманітних туристичних послуг потрібні відповідні їм туристські ресурси. Одні види сфери послуг туризму вимагають унікальних природних ресурсів, інші - природних і штучно створених людиною ресурсів, треті - наявності об'єктів культурної спадщини, четверті - сукупності всіх перерахованих вище ресурсів. Іншими словами, для того, щоб туризм почав розвиватися в будь-якому регіоні, необхідна наявність в цьому регіоні туристських ресурсів. З вище сказаного, можемо сформулювати визначення туристичних ресурсів.

Туристські ресурси – природно-кліматичні, соціокультурні, історичні, архітектурні та археологічні, наукові та промислові, видовищні, культові та інші об'єкти або явища, здатні задовольнити різні потреби туристів, сприяти відновленню та розвитку їх фізичних сил [1].

До основних властивостей туристських ресурсів відносяться: атрактивність (привабливість); доступність; ступінь вивченості; вагомість для показу (видовищність); пейзажні характеристики ландшафту; соціально-демографічні характеристики; потенційний запас; способи використання [3]. Специфічними властивостями туристських ресурсів є цілісність, ємність, надійність, привабливість і ін.

Розглянемо детальніше специфічні властивості та сформуємо визначення кожному:

- цілісність – розуміється як неподільність туристських ресурсів і їх елементів, існування їх в певній взаємозв'язку;

- місткість – визначається кількістю туристів, яких може прийняти територія, що володіє туристичним ресурсами;
- надійність туристських ресурсів - властивість, яке визначається всім комплексом соціальних, економічних і політичних умов в рамках туристських територій;
- унікальність туристських ресурсів визначається їх рідкістю і винятковою привабливістю для туристів з будь-якого куточка земної кулі;
- пізнавальна цінність – зв'язок об'єкта з конкретним історичним суб'єктом, життям і творчістю відомих людей;
- рекреаційна цінність – можливість використання об'єкта для організації відпочинку та оздоровлення туристів;
- популярність – популярність тих чи інших туристських об'єктів і комплексів серед туристів;
- екзотичність – ступінь контрастності об'єктів щодо умов місця постійного проживання туристів, незвичайність об'єктів;
- виразність – ступінь взаємодії об'єкта з навколишнім середовищем, спорудами, природою;
- збереження – підготовленість об'єкта до підготовленої зустрічі туристів;
- безпека – властивість туристських ресурсів, що виражається у відсутності можливих негативних наслідків від їх використання туристами і місцевим населенням.

До туристських ресурсів належать також різноманітні елементи визначені внутрішньою природою людини, маючи на увазі, перш за все, пізнавальний інтерес до чогось нового, а також елементи пов'язані з людською діяльністю. Тому слід розглянути такі поняття як туристський інтерес і туристське враження [4].

Туристський інтерес – перспектива отримання позитивних емоцій і потенційна можливість задоволення потреби туриста у відпочинку або іншої

мети подорожі. Об'єктами туристського інтересу є природні і культурні об'єкти, а також інші об'єкти, здатні задовольнити потреби туриста в поїздки.

Трудові ресурси є найважливішою складовою частиною туристських ресурсів. Як вже зазначалося раніше, з огляду на особливості надання послуг, трудові ресурси істотно впливають на якість послуг, що надаються, почасти, будучи їх частиною.

Капітальні (матеріально-технічні) ресурси являють собою засоби праці, створені людиною для виробництва з їх допомогою інших товарів і послуг [2].

До них відносяться:

- будинки основні і допоміжні: готелі, ресторани;
- споруди та дороги: канатні дороги, спортивні споруди;
- транспортні засоби: автобуси, круїзні судна;
- обчислювальна техніка та програмні засоби до неї.

Існує кілька класифікацій туристських ресурсів. Найбільш часто вживаються класифікації генетична, за призначенням використання, і технологічна.

Згідно генетичної класифікації всі рекреаційні (туристські) ресурси поділяються на дві основні групи: природну і соціогенну. До природних рекреаційних ресурсів належать ті, які мають рекреаційну й іншу цінність, природні комплекси та їх компоненти (рельєф, клімат, акваторії, рослинність). До соціогенних (тобто створеними людиною) відносяться культурно-історичні пам'ятники, архітектурні об'єкти, унікальні технічні споруди, поселення та багато іншого [6]. Природні рекреаційні ресурси незамінні, мають обмежені поширення і можливості до відновлення.

Отже, проаналізувавши тенденцію до зростання в галузі туризму та рекреації, що пов'язано з поліпшенням ситуації в цілому можна сказати, що для виведення туризму країни на найбільш високий рівень розробляються проекти по створенню туристичного кластера в регіоні, що надалі дозволить залучити не тільки туристів, але і інвестиції в державу. Запропоноване в роботі поняття «ресурси розвитку туризму регіону» дозволяє розширити уявлення про

туристський потенціал регіону.

Література

1. Паньків Н. Туристичні ресурси та їхні класифікації / Н. Паньків // Наукові записки. – 2016. – №2. – С.93-99.
2. Шаптала О. Рекреація і туризм: взаємозв'язки, відносини і проблеми / Шаптала О. // Вісник Української Академії державного управління при Президентові України. – 2017. – №3. – С.385-389.
3. Розвиток туристичного бізнесу регіону. Монографія / За ред. доктора економічних наук, професора Школи І.М. – Чернівці: Книги – ХХІ, 2015. – 292 с.
4. Кузик С. Теоретичні проблеми туризму: суспільно-географічний підхід. Монографія. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2016. – 254 с
5. Герасимчук З.В., Глядіна М.В. Регіональна політика розвитку рекреаційної сфери: механізми формування та реалізації. Монографія. – Луцьк: Надстир'я, 2006. – 161с.
6. Галушкіна Т.П. Еколого-збалансовані пріоритети розвитку територій: концептуальні засади та організаційний механізм / Т.П. Галушкіна, Л.М. Грановська. – Херсон: ХДУ, 2009. – 372 с.
7. Герасимчук З.В. Регіональна політика сталого розвитку: теорія, методологія, практика: монографія / З.В. Герасимчук. – Луцьк: Надстир'я, 2008. – 528 с.
8. Дубас Р.Г. Економіка природокористування: навч. посіб. / Р.Г. Дубас. – К.: МП Леся, 2007. – 448 с.
9. Хвесик М.А. Інституціональна модель природокористування в умовах глобальних викликів: Монографія / М.А. Хвесик, В.А. Голян – К.: Кондор, 2007. – 480 с.
10. Цибух В. Державне регулювання у сфері туризму в Україні / В. Цибух // Статистика України. – 2005. - № 1. – С. 80-84.
11. Все о туризме – туристическая библиотека [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://tourlib.net>.